

---

# Ministerstvo, koleje, platy a Akademický senát UK

---

## Ministerstvo, koleje, platy a Akademický senát UK



Akademický senát UK se sešel na svém zasedání v pátek 1. dubna. Vůbec v tomto semestru dalo předsednictvo AS UK zasedání na ta nejzajímavější možná páteční data. V únoru jsme rokovali 25. února, ale k žádnému převratu v senátu naštěstí nedošlo. Pak tedy přišel pátek 1. dubna, ale aprílové žertíky se nekonaly, protože situace je v mnoha aspektech natolik vážná, že není důvod vtipkovat. Další zasedání máme v pátek 13. května. Jako lidé věnující se vědě bychom neměli být pověřiví, takže předpokládáme, že jednání bude mít obvyklý průběh, který nebude ničím narušen.

Je to zároveň den, kdy o důvěru bude v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR žádat Paroubkova vláda. Dostáváme se tak poněkud do zvláštní situace, protože Akademický senát UK se jistě opět bude zabývat činností Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT). Možná ale v průběhu našeho jednání zjistíme, že vláda důvěru nedostala, a proto bude i složitější otázka na koho se s našimi připomínkami obracet.

## Nespokojenost s dotacemi na ubytování studentů

J. M. rektor UK Ivan Wilhelm se vrátil k problematice výzkumných záměrů. Na MŠMT by měla být sestavena pracovní skupina, která připraví kritéria a způsob hodnocení těchto záměrů. Rektor se domnívá, že by hodnocení výzkumných záměrů mělo probíhat u všech poskytovatelů financí obdobně.

Rektor také oznámil, že od 1. dubna nastupuje do funkce nový ředitel Kolejí a menz. Na základě konkurzního řízení se jím stal Ing. Mojmir Bém. Není mu co závidět. Upřímně řečeno vstupuje do jámy Ivové a v následujících měsících lze očekávat, že zrovna kolem jeho resortu bude značně živo. Tento fakt podtrhuje i usnesení, které AS UK přijal 1. dubna 2005, kdy vyslovil nesouhlas s aktuální podobou reformy dotací na ubytování studentů. Nestaví se proti reformě, ale lituje toho, že při přípravě návrhu MŠMT nebralo ohled na řadu principiálních připomínek UK. AS UK upozorňuje, že reforma dotací na ubytování se spouští bez patřičného řešení problémů v oblasti stravování. Reforma není také provázána s nutnými změnami zákonů v oblasti sociální péče. Pravidla stanovená MŠMT pro rozdělení dotací jsou pro UK značně nevyhovující – zvláště kritéria prvního studijního programu a trvalého bydliště mimo sídlo vysoké školy. Senát podpořil jednání vedení UK s MŠMT ve věci dosažení vhodnějších pravidel pro rok 2006. Považoval by situaci pro studenty UK za neudržitelnou, pokud by měla být zachována současná pravidla.

## Koleje

O problému dotací na bydlení se jistě bude diskutovat i na zasedání 13. května. V dubnu již zazněly nespokojené hlasy z Husitské teologické fakulty, které žádají výrazné vyslovení nesouhlasu s politikou MŠMT. Existuje i požadavek na odstoupení ministryně Buzkové. Můžeme skutečně očekávat razantní protesty, protože situace je velmi vážná. Osobně se ale domnívám, že tyto protesty nastanou až na podzim. Za dva týdny končí semestr. Řada studentů se odstěhuje z kolejí v průběhu června. Čas před prázdninami asi není zrovna obdobím, kdy se studenti zmobilizují k nějakým protestům. Ovšem v září může být situace o to výbušnější. Studenti se půjdou ubytovat na kolej, podepiší ubytovací smlouvy a všichni si v tu chvíli uvědomí, že výrazně hlouběji sáhnou do vlastní kapsy. Domnívám se, že řada studentů, která se o univerzitní dění až tak výrazně nezajímá, si totiž ani v současnosti neuvědomuje, že budou od podzimu platit více. Možná si také namlouvají, že dostanou takové stipendium na ubytování, které jim náklady na bydlení pokryje. V září ale poznají reálný stav a skutečnost, že musí spoléhat hlavně sami na sebe. O to více pak také budou myslet na to, že mají tisícové částky platit za ubytování, které ale žádný zvláštní komfort nenabízí. S bydlením na kolejích mám skutečně dlouholeté zkušenosti, takže se dokážu do pocitů studentů vžít. Bydlel jsem léta na koleji Hvězda. Jak jsem

se studentů ptal, tak se tam od mých časů (90. léta) nic moc nezměnilo. 80 lidí na poschodí. Na obou koncích chodby kuchyň se starým elektrickým sporákem, 5 záchodů (tedy pokud je ten ideální stav, že není rozbité splachovadlo) a 4 sprchy (pokud zrovna není nějaká utržená), nábytek pamatuje socialismus. Vzhledem k propustnosti oken je dobrá klimatizace zajištěna i v zimě. Za to vše bude student platit skoro 2 000 korun. Když se to sečte, tak za každé poschodí bude měsíčně vybráno cca 150 000 korun. Z toho mi vychází, že studenti se budou mnohem více zajímat o samotné hospodaření každé koleje a budou chtít přesně znát princip stanovení cen a strukturu nákladů. Pozitivně by situace mohla alespoň vést k tomu, že se studenti začnou zajímat, kdo je zastupuje v kolejně radě. Bývá jim to dost ukradené a z časů mého kolejního života si pamatují, že kolejně rada často redukovala svoji činnost na zajištění lepších pokojů pro sebe a okruh svých přátel.

## Změna Stipendijního řádu UK neschválena

S kolejnemi bezprostředně souvisel i další bod jednání, kdy se AS UK zabýval změnou Stipendijního řádu UK. Na zasedání podstatu změny vysvětlil kancléř UK Jelínek. Dle návrhu se prioritně měli při rozdělování stipendií na ubytování zohledňovat sociálně slabí studenti. Podle odborné studie je na UK 13 % studentů z domácností s příjmy do 1,1 násobku životního minima a 19 % v rozmezí 1,1 – 1,8. Zbylé prostředky by byly rozděleny doktorandům nebo fakultním fondům prospěchových stipendií. Návrh byl tedy zdůvodněn. Legislativní komise AS UK jej doporučila ke schválení. Mgr. Foniok jménem sociální komise oznámil její kladné stanovisko. Úspěšně prošly i dva pozměňovací návrhy, takže se zdálo, že vše směřuje k celkovému schválení. Ovšem poté vystoupila senátorka Kucková z Matematicko-fyzikální fakulty UK a vyvolala před závěrečným schvalováním rozpravu, v níž zazněly i názory, že návrh by měl být přepracován a jeho schvalování odloženo. Někteří senátoři upozorňovali na fakt, že celá legislativní procedura má své termíny ohledně pozměňovacích návrhů, takže další projednání Stipendijního řádu může probíhat až na červnovém zasedání AS UK, což ovšem zase staví do nepříjemné situace vedení UK, jelikož změna Stipendijního řádu ještě podléhá registraci na MŠMT. I když by si člověk mohl myslet, že by to mohla být rychlá záležitost, tak nikoliv. Ministerstvo si dává na registraci lhůtu několika týdnů. Přibližuje se ovšem začátek zimního semestru, kdy už má systém kolejí fungovat dle nového principu, aniž by bylo vše připraveno legislativně. Každopádně rozprava vedla k tomu, že řada senátorů se dostala do pochybností, jak se má k návrhu postavit. Při hlasování 28 senátorů bylo pro přijetí návrhu, 7 proti a 17 se zdrželo. Návrh nebyl schválen.

V současnosti už existuje nový návrh dílčích změn Stipendijního řádu UK, který bude projednán na zasedání AS UK v pátek 3. června. Návrh počítá s tím, že se nebude striktně držet klíče pro přiznávání stipendií na podporu bydlení dle MŠMT. UK se bude primárně orientovat na sociálně slabé studenty tak, aby se výše přiznávaného stipendia pohybovala okolo 1 000 korun měsíčně. Zbylé finance by dle návrhu byly plošně rozdělovány mezi ostatní studenty UK splňující základní podmínky (např. prezenční forma studia, nepřekročení standardní doby studia o více než jeden rok). Jedná se ale o takovou truchlivou situaci. Vedení UK a sociální komise AS UK hledají klíč k rozdělení peněz mezi studenty, přičemž jde ale o značně malou částku vzhledem k počtu studentů, takže ve výsledku nelze dojít k tomu, aby stipendia byla v takové výši, která by skutečně studentovi pokryla výdaje spojené s bydlením. Půjde skutečně jen o příspěvek. Většinu financí si musí student sehnat. Univerzita doplácí paradoxně na své dobré jméno. Řada studentů se dostane na fakulty UK až na několikátý pokus. Do té doby studuje nějakou jinou školu. Ovšem dle názoru MŠMT má vysoká škola dostávat peníze jen na studenty v prvním studijním programu, tedy na ty, kteří ještě nikde nic nestudovali. Alespoň něco pozitivního kolem kolejí. AS UK schválil komplexní změnu Řádu vysokoškolské koleje UK. Jeho schválená podoba by měla zjednodušit systém podávání žádostí o ubytování i celý proces vlastního ubytování na kolejích UK.

## Platy – alespoň náznak pozitivního vývoje

Poté se zabýval AS UK návrhem komplexní změny Vnitřního mzdového předpisu UK. Zjednodušeně lze říci, že tato změna ruší pro pedagogické a vědecké pracovníky jejich dosavadní zařazení do mzdových tříd. Dle návrhu pro ně vzniká samostatná tarifní tabulka a nový katalog prací. Každý pracovník bude zařazen do jedné z kategorií, u nichž je dle předpisu stanoveno rozpětí mezd. Pro zařazení bude podstatné dosažené vzdělání, publikační činnost, zapojení do výzkumných projektů. Lze říci, že vše má vést k tomu, aby každý byl oceňován dle své skutečné činnosti. V institucích, kde jsou mzdy vázány na přiděl financí ze státního rozpočtu, totiž často panuje stav, kdy lidé jsou hlavně oceňováni dle odpracovaných let a nikoliv podle toho, jak je ta jejich práce skutečně kvalitní, což je zvláště pro mladé lidi značně demotivující. Pochopitelně je zde ten velký problém jako u kolejí. UK se snaží rozdělit balík peněz, jehož velikost je ovšem vázána na rozhodnutí institucí z levého břehu Vltavy. Vnitřní mzdový předpis UK by měl vést k tomu, aby se na platy skutečně projevilo, jak dotyčný pracuje na svém vzdělání a jaký je objem jeho pracovních úkolů. Měl by být výhodný pro absolventy doktorského studia, protože při rozdělení do kategorií je dost důležitou položkou, zda pracovník dosáhl titulu Ph.D. Myslím si, že platy absolventů doktorského studia jsou skutečně tristní. Dochází zde až k absurdním situacím. Na fakultě mám 0,7 pedagogický úvazek a po zdanění je můj příjem menší, než je stipendium studenta 1. ročníku doktorského studia. Je skutečně paradoxní, když dostáváte na fakultě více peněz jako doktorand než jako zaměstnanec, kdy se vám ale ve srovnání s obdobím doktorského studia zvýší objem pracovních povinností. V určitých chvílích vás pak napadá, proč jste se tomu doktorskému studiu vůbec věnovali. Plat bídný, společenská prestiž diskutabilní. Když si jdete do banky žádat o úvěr, tak vás posuzují jako sociální případ a volají na centrálu, zda se s vámi vůbec mají bavit. Plno studentů si při studiu vydělává více než vy, což vám pak někteří dávají v komunikaci značně nepříjemně najevo. Čím dále více času věnujete administrativním úkonům, konkrétně vyplňování nejrůznějších tabulek – dle mého názoru často zcela zbytečných, kdy vyplňujete údaje, které dotyčný autor tabulky od vás již několikrát dříve dostal. Mám pocit, že každý úředník dnes pokládá za svůj hlavní úkol vytvořit nějakou tabulku. Často mám chuť napsat tam nějakou

hloupost a prověřit tak, zda se na tu moji pečlivě vyplněnou tabulku vůbec někdo podíval. Taky bych navrhol, aby si každý úředník před odesláním zkusil tu tabulku vyplnit. Tabulky bývají nekvalitní (údaje se do buněk vůbec nevejdou, řádkování je špatné).

Jedná se o věci nepříjemné, proti smrti ovšem nicotné. Na zasedání AS UK 1. dubna převzal jako nový člen své osvědčení Radek Sýkora z Matematicko-fyzikální fakulty UK. V prvním květnovém týdnu všichni senátoři našli v e-mailu zprávu o jeho smrti. Bylo mu 26 let.

PETR BEDNAŘÍK